

Spomeniškovarstveno zaščiteno področje okoli Krevsove domačije in v Stari Loki

6. člen

Ta odlok velja od dneva objave na krajevno običajen način.

Številka: 65-5/65-2.

Škofja Loka, dne 19. VI. 1965

Predsednik
občinske skupščine
Milan Osovnikar l. r.

SLIKARJU GVIDONU BIROLLI V SPOMIN

V noči med 28. in 29. majem 1965 je v svojem dvainosemdesetem letu v Ljubljani umrl loški rojak in ustanovni član Muzejskega društva v Škofji Loki, akademski slikar Gvidon Birolla. Kot zastopnik imenovanega društva se je od pokojnika na njegovem pogrebu poslovil podpisani z naslednjimi besedami:

Od spoštovanega pokojnika se poslavljam v imenu Muzejskega društva v Škofji Loki in v imenu njegovih prijateljev in znancev Ločanov.

Kakor piše rojstni list, je bil Gvidon Birolla Tržačan, toda po rodu in po srcu je bil Ločan. Ko mu je — še otroku — umrl oče, trgovec v Trstu, se je z materjo, ki je bila Ločanka, preselil v

Škofjo Loko in tam preživel svoja otroška in mladostna leta. Zgodovinsko mesto s tesnimi, vegastimi ulicami, starinska hišna pročelja, ki jih je starost prekrila s posebno patino, mogočni grad nad mestom, ki je v njegovi mladosti kazal še značilne srednjeveške poteze, bregovi in tolmuni Sore, mlini in žage ob reki, gotske cerkve s čudovitimi freskami in zlatimi oltarji, Lubnik in sredogorski vrhovi, ki stražijo nad Loko in Sorškim poljem, so v mladem Gvidonu budili smisel za slikovitost in romantiko in so vtisnili svojski pečat vsemu njegovemu umetniškemu delu.

Sila razmer ga je odtrgala od idilčne Loke in ga prestavila v stvarno življenje gospodarstvenika. Blag in nežno čuteč, vnet za lepoto, se je moral spoprijeti s težkimi tehničnimi in gospodarskimi problemi. Delaven in vztrajen, pošten in pravičen, kakor je bil, se je tudi v realnem življenju izkazal za moža na svojem mestu. Pri obilju poslov, ki so navadno v nasprotju z umetnostjo, pa vendar ni prenehalo njegovo slikarsko delo in tudi ni zamrla njegova navezanost na Loko.

Ko je po vojni postal samo umetnik, je Loka spet močno priklenila njegovo pozornost nase. S kakšnim veseljem je prihajal ribarit v tihe kotičke ob Sori in na obiske v mesto! Mladostna naveza-

nost na Loko, ki mu je bila več kot rojstni kraj, je na stara leta še narasla. Z občudovanjem in užitkom je obdeloval motive, ki sta jih nudila mesto in okolica. Svojim zadnjim slikam, ki visijo na častnem mestu v njegovi sprejemnici, je napisal naslov »Iz mojih mladostnih let«. Prva predstavlja Loški

društvo bo s ponosom hranilo njegovo ime v svoji kroniki, muzej pa bo njegovo delo častno prikazal v zbirki rojakov kulturnih delavcev.

Slava njegovemu spominu!

France Planina

Gvidon Birolla

grad, kakršen je še bil v njegovi mladosti, druga hiša, kjer je živel, ki pa danes ni več, ker jo je okupator odstranil, tretja kaže mlin in žago, ki sedaj stojita in molčita. Za svojo 80-letnico je umetnik ustrezljivo pomagal, da je Loški muzej priredil razstavo njegovih del.

Kadarkoli sva se srečala, vselej je napeljal pogovor na ljubljeno Loko in se zanimal za napredek muzeja. Še pred tedni, ko sva zadnjikrat sedela v njegovi sobi, je govoril o svoji želji, da bi šel slikat na Krancelj, od koder se tako lepo vidijo Loški grad, mesto pod njim in Sorško polje ter Kamniške Alpe v ozadju.

Gvidon Birolla je odšel od nas. Nič več ne bo prihajal k bistrim tolmunom Sore, nič več ne bo njegova skicirka sprejemala slikovitih motivov domačega kraja. Živel pa bo lep spomin nanj, na plemenitega rojaka umetnika. Muzejsko

POČASTITEV 60-LETNICE DR. PAVLETA BLAZNIKA, PRESEDNIKA MUZEJSKEGA DRUŠTVA V ŠKOFJI LOKI

Ce mislimo stvarno, 60. rojstni dan ni nič drugačen kot drugi rojstni dnevi, vendar je običaj, da ob številki 60, ki je tako lepo zaokrožena, zaokrožimo tudi del slavljenčevega življenja in ocenimo njegovo delo in zasluge. Tako je tudi odbor našega Muzejskega društva 21. junija t. l. na izredni seji v Škoparjevi hiši proslavil 60-letni jubilej predsednika dr. Pavleta Blaznika s tem, da je v kroniko muzeja vpletel vrsto del, s katerimi je jubilat obogatil slovensko kulturo. Njegova prizadevanja, skrbi in uspehi, na katerih vse od ustanovitve sloni vrednost Muzejskega društva, Loškega muzeja in v marsičem tudi Škofje Loke, so vredna tega zaznamka.

Pavle Blaznik se je rodil 28. junija 1905 v Blaževi ulici hišna št. 4, kjer je imel njegov oče čevljarstvo delavnico. Najbrž ni slučaj, da je v tem značilnem okolju ozke, stare »Nunske gase«, v senci starinskega kloštra in vzvišenega, takrat še nedostopnega in zato tembolj skrivnostnega in zanimivega gradu dorasčal bodoči zgodovinar. Kratke hlače je trgal štiri leta v klopeh takratne deške ljudske šole v Klobovsovi ulici. Gimnazijska leta je preživljal v škofovih zavodih v Šentvidu, kamor je v tistem času večina Ločanov pošiljala sinove, da so bili varno spravljani, ko Loka še ni imela srednje šole. Kranj in Ljubljana pa sta imela še na pol nemške in je bilo treba iskati stanovanja pri bornih dijaških gospodinjah. Počitniški meseci, ki so sledili strogemu življenju pod kontrolo, so prinašali sprostitev. Ob mladostnih domisleah in podvigih se je takrat zbiral dijaški tako imenovani »podnunski cunft«. Pavle, ki ga je že tedaj privlačevalo resno delo, je del slehernega počitniškega dneva načrtno uporabil za svojo izpopolnitev. Vsak dan so več ur donele iz njegove sobe vsakovrstne vaje na klavirju. V kratkih dveh letih je postal kar pravi pianist in glasbenik. Nato se je posvetil še igranju na